

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3098/2018. (III. 26.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.IV.21.438/2016/6. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozók jogi képviselőjük útján (a Dr. Galambos Károly Ügyvédi Iroda nevében eljáró dr. Galambos Károly ügyvéd, 1054 Budapest, Alkotmány utca 4. I/105.) alkotmányjogi panasszal fordultak az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján előterjesztett alkotmányjogi panasz előzményeként az indítványozók 2014. május 30-án érkeztetett kérelmükben közérdekű adatigényt nyújtottak be a Fővárosi Főügyészségre. Kérték a Magyar Közigazgatási Társaság törvényességi ellenőrzésével kapcsolatban készült vizsgálati anyagnak, valamint az egyesület részére az ügyészségről szóló 2011. évi CLXIII. törvény (a továbbiakban: Ütv.) 26. § (3) bekezdés alapján kiadott ügyési felhívásnak és az erre adott válasznak másolatban történő kiadását. A Fővárosi Főügyészség 2014. június 4-én kelt levelével az adatigény teljesítésére irányuló kérelmet elutasította, mert álláspontja szerint a kért adat nem közérdekű (közérdekből nyilvános) adat, hanem ún. házi, folyamatban levő eljárásban, az alperes hatásköre gyakorlása során keletkezett irat, és mint ilyenek a kiadása az Ütv. 34. § (3) bekezdésébe ütközne.
- [3] Az indítványozók ezt követően keresetet terjesztettek elő, amelyben az adatigénylés teljesítésére kérték kötelezni a Fővárosi Főügyészséget (a továbbiakban: alperes). Hivatkoztak az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 3. § 5. és 6. pontjára, valamint 26. § (1)–(2) bekezdésére. Az első fokon eljáró Pesti Központi Kerületi Bíróság 36.P.90.353/2014/3. számú ítéletével az indítványozók keresetét érdemben elutasította. Az indítványozók fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 47.Pf.631.170/2016/3. számú jogerős ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Majd az indítványozók felülvizsgálati kérelme folytán eljáró Kúria Pfv.IV.21.438/2016/6. számú ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.
- [4] A jogerős ítélet szerint a bíróság „a felperesek keresetét elsősorban azért utasította el, mert az tényleges tartalma szerint nem közérdekű adatok kiadása iránti kérelem, ezért a kereset elutasításának elsődleges oka a kereset hibás érvrendszere és az igény alaptalansága. Iratok kiadása iránti kérelemre az Ütv. 34. §-a alkalmazandó, mely nem ad lehetőséget az ügyészségnek az egyedi ügyben keletkezett iratok kiadására az eljárásban nem szereplő felek részére, keresetük ezért alaptalan.”
- [5] Az indítványozók alkotmányjogi panaszukban a jogerős ítéletnek, illetve az ezt hatályában fenntartó kúriai ítéletnek a megsemmisítését kezdeményezték. Arra hivatkoztak, hogy a jogerős ítélet sérti az Alaptörvény Nemzeti Hitvallásában foglalt egyes alapelveket, az Alaptörvény R) cikkét, I. cikkét, II. cikkét, VI. cikk (2) bekezdését, XV. cikk (1) bekezdését, XXVIII. cikk (1) bekezdését és 28. cikkét. Kérelmük indokolásában a panaszosok az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdésének a sérelmét is állították. A panaszosok szerint a bírói döntések lényegében azért sértik az Alaptörvény felsorolt rendelkezéseit, mert keresetüknek a bíróság nem „adott helyt”, illetve az első fokú ítéletnek a keresetet elutasító rendelkezését nem változtatta meg, s „[e]nnek elmulasztása alaptörvény-ellenes”.
- [6] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kell vizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e.
- [7] Az indítványozók az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőben benyújtott panaszukban (a Kúria ítéletét az indítványozók jogi képviselője 2017. március 7-én vette át, alkotmányjogi panaszukat 2017. május 5-én adták postára) az ügy érdemében hozott, rendes jogorvoslattal nem támadható kúriai ítéletet támadták. A kérelmezők alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkeznek, érintettségük – mivel a támadott kúriai ítélettel lezárt perben felperesek voltak – fennáll.

- [8] Az alkotmányjogi panasz benyújtásának törvényi feltétele [Abtv. 27. § a) pont], hogy a panaszos Alaptörvényben biztosított jog sérelmére hivatkozzon. Az indítvány e feltételnek csak részben tett eleget, ugyanis nem tartalmaz Alaptörvényben biztosított jogot az Alaptörvény Nemzeti Hitvallása, az R) cikk, az I. cikk, a 26. cikk (1) bekezdés és a 28. cikk. {lásd a Nemzeti Hitvallást és a 28. cikket illetően pl. 3127/2017. (V. 30.) AB végzés, Indokolás [19]; az R) cikk és az I. cikk vonatkozásában pl. 3193/2017. (VII. 21.) AB határozat, Indokolás [14]; a Q) cikket érintően pedig pl. 3143/2015. (VII. 24.) AB határozat, Indokolás [32].}
- [9] Mivel az indítvány e része az Abtv. 27. § a) pontjának nem felelt meg, ezért annak érdemi alkotmányossági vizsgálatára nem kerülhetett sor.
- [10] 3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {ld. pl. 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [11] Az indítványozók azt állították, hogy az alperes Fővárosi Főügyészség „köteles lett volna az Infotv. 26. § (1) bekezdése alapján a közérdekű és közérdekből nyilvános adatok kiadására. Mivel erre nem került sor, a jogerős ítélet Alaptörvény ellenes.”
- [12] Az Alkotmánybíróság korábban már leszögezte: „[a]z Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszon keresztül is az Alaptörvényt, az abban biztosított jogokat védi”, „[a] bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik a testület hatáskörébe”. „Önmagukban [...] a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasznak. Egyébként az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna” {lásd először: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}.
- [13] A „bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének” {3107/2016. (V. 24.) AB végzés, Indokolás [35]}. Alkotmányjogi panasz alapján csak a támadott ítélet alkotmányossági szempontú felülvizsgálatára és a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére kerülhet sor.
- [14] Az indítvány alapján megállapítható, hogy a panaszosok valójában nem Alaptörvényben biztosított jogaik védelme érdekében fordultak az Alkotmánybírósághoz, kérelmük arra irányul, hogy az Alkotmánybíróság a támadott bírósági ítéletek jogszerűségét vizsgálja meg, tehát hogy hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el. Az indítvány ekként nem vet fel olyan alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vagy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, amely az indítvány befogadását és érdemi vizsgálatát indokolta volna.
- [15] Mivel a fent kifejtettek szerint az alkotmányjogi panasz egyrészt nem tett eleget az Abtv. 27. § a) pontjában írt feltételeknek, illetve másrészt a befogadhatóság Abtv. 29. §-ában előírt feltételének, az Alkotmánybíróság azt az Abtv. 56. § (1)-(3) bekezdése alapján eljárva az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2018. március 20.

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1164/2017.

